

זכרון עולם

האשה
החשובה וודפת
צדקה וחסד

מרת
ורדה שניצר
ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

בית המדרש דחסידי סוכטשוב

כולל דחסידי סוכטשוב

כולל "סנה משה"
ע"ש הרה"ח ר' משה יצחק זיסר ז"ל

בית מדרש
למגידי שיעור "דף היומי"

חז"ם סוכר 3 ת.ד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

מאורות
הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

זכרון עולם

איש חי
רב פעלים
רודף צדקה וחסד

משה שניצר
ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א ♦ לע"נ הר"ר מרדכי קלמן (מוטי) זיסר ב"ר משה יצחק ז"ל

מסכת חולין כ"ט-קל"ה ♦ ידים ב', ב' - ב', ד'

בס"ד, כ"ד אלול תשפ"ו

גליון מס' 1424

השבוע בגליון

♦ גידרה של מצוות מתנות כהונה

♦ מתנות כהונה בימינו

♦ האם הכהנים שבימינו כהנים

♦ פדיון הבן ומתנות כהונה בטקס אחד

♦ מצוות ראשית הגז - גדריה, וההבדלים בינה לבין הפרשת חלה

ניתן לקבל את הגליון בדוא"ל מידי שבוע חינם

להצטרפות: meorot@meorot.co.il

דבר העורך

משמחה לשמחה

מסכת חולין על דפיה הרבים, עומדת להסתיים, וההתרגשות - מי יכול להכילה?

לכבוד מאורות הדף היומי, שלום וכט"ס

מזה הרבה שנים שאני זוכה להשתתף בין לומדי הדף היומי.

לפני מספר שנים עברתי לגור בבני ברק, ותקופה קצרה למדתי את הדף לבד, עד שראיתי כי קשה עלי הלימוד בלא לשמוע שיעור והצטרפתי לשיעור דף היומי.

כאשר הגיעו למסכת חולין, התבקשתי לשמש כמגיד שיעור בבית כנסת סמוך לביתי, ונענית ברצון. כאשר התחילו מסכת הוריות, ידוע ידעתי כי עוד מעט קט יתחילו ללמוד "סדר קדשים" וברכי פקו. החלטתי כי אפסיק למסור את השיעור ואשוב להאזין למגיד השיעור שנהגתי לשמוע את שיעוריו **שבוע** לפני תחילת סדר קדשים, פגשתי יהודי תלמיד חכם, דרשן מפורסם ומגיד שיעור, וסיפרתי לו את המתרחש בלבי. הוא הגיב ואמר לי: אנחנו נמצאים בעולמו של הקב"ה, כיצד אתה רשאי להתייאש, וכי התורה שלך היא? כל אדם הלומד תורה זקוק לסייעתא דשמיא, הן אם הוא לומד מסכת ברכות, <<

דף קלב/א רב כהנא אכל בשביל אשתו

גידרה של מצוות מתנות כהונה

הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל ("דרך אמונה" פ"ט הל' כ'), כותב סברה מתוקה מדבש, בנסיון להבדיל בין מצוות נתינת התרומה לכהן לבין מצוות נתינת מתנות הכהונה שאין עליהם קדושה.

נישואי כהנת וישראלית אינן משנים את מוצאן: אמרה תורה (ויקרא כב/א), משנה תרומות פ"ח משנה א'), כי ישראלית הנשאת לכהן, רשאית לאכול מתנות כהונה, בכללן תרומה שהיא קדושה, שכן, עם נישואיה, חלים עליה דינים המאפשרים לה לאכול את מתנות הכהונה הקדושות. כמו כן התורה קובעת, כי כהנת הנשאת לישראל, אינה רשאית לאכול מתנות כהונה שיש בהן קדושה, כתרומה, ביכורים וחלה, מפני שקדושת הכהונה פרוה הימנה עם נישואיה לישראל. ברם, הנישואין אינם משנים את מוצאן של הכהנת ושל הישראלית שנישאו. כלומר, הישראלית שנישאה לכהן לא הפכה לכהנת, היא אינה בת שבט הכהונה, המציאות אינה משתנה, אלא היא ישראלית בעלת יכולת לאכול מתנות כהונה. וכמו כן להיפך, כהנת שנישאה לישראל, איבדה את קדושתה, אך היתה ועודנה בת שבט הכהונה.

לפיכך, כהנת שנישאה לישראל, זכאית לקבל מתנות כהונה שאין בהן קדושה, כגון, זרוע לחיים וקיבה, שהרי כהנת היא, ואין כל מניעה להעניק לה מתנות אלו, כך מבואר בסוגייתנו.

לאחר שביססנו נתונים אלו, נתרכז בשאלה הבאה.

האם הנותן זרוע לחיים וקיבה לישראלית הנשואה לכהן, יוצא ידי מצוות מתנות כהונה. בשאלה זו חבויים שני צדדים קוטביים. מצד אחד, הלא אינה כהנת ויש להעניק מתנות כהונה לכהן. מצד שני, הרי היא נשואה לכהן ואפילו תרומה היא רשאית לאכול. בעל "ערוך השולחן" קובע (יו"ד סימן ס"א סעיף ל"ו), כי הנותן לא יצא ידי חובה! עליו לתת את המתנות לכהן ולא לאשתו הישראלית (ועיין שם שביאר עפ"י את דברי הספר).

לכאורה, הכרעתו עומדת בסתירה מפורשת להלכה הקובעת, כי הנותן תרומה לישראלית אשת כהן, קיים את מצוות נתינת מתנות כהונה במלא הדרה. היתכן? תרומה, שקדושתה רבה, ואינה נאכלת אלא לכהנים, אפשר לתת לישראלית אשת כהן, ואילו זרוע לחיים וקיבה, שאין להן כל קדושה ונאכלות על ידי הכל, יש לתת לכהן בלבד ולא לאשתו הישראלית - מה הגיון

זעילוי נשמת

משה אליעזר האוזר ז"ל

ב"ר שלמה ז"ל

נלב"ע כ"ז באלול תשנ"ו

תנצב"ה

הונצח ע"י ידינו

הר"ר **שלמה האוזר** ומשפ' שיחיו

זעילוי נשמת

אליעזר צבי זיכרמן ז"ל

הרב ר' ב"ר דוד זצ"ל, יו"ר כולל בית דוד - חולון

נלב"ע כ"ח באלול תשס"ז

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

זעילוי נשמת

אלה איזנברג ע"ה

מרת ב"ר שלמה ז"ל

נלב"ע כ"ד באלול תשכ"ח

תנצב"ה

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו - בני ברק

נר ה' נשמת אדם

לעילוי נשמת

הר"ר **צבי מנחם** ז"ל בן ר' משה הלוי בורנשטיין ז"ל

נלב"ע כ"ז אלול תשל"ד **תנצב"ה**

הונצח ע"י בני המשפחה שיחיו

בדבר. הגאון רבי חיים קנייבסקי זצ"ל, כותב חילוק מזהיר המפריד בין הדבקים, כאשר הנימוקים ששימשו כבסיס לשאלתנו, מהווים את התשובה בעצמה!

הנה כי כן, התרומה קדושה היא ואינה נאכלת אלא לכהנים. מעתה, כאשר נדון בגדרה של מצוות נתינת מתנת הכהונה של תרומה, ניתן לומר, כי המצווה היא לתת את התרומה הקדושה, לכל מי אשר דיני קדושת הכהונה, המאפשרים לאכול תרומה, חופפים עליו ובאפשרותו לאכול את התרומה. מאחר שאשת הכהן נכללת בקבוצת האנשים הרשאים לאכול את התרומה, מובן כי ניתן לקיים את מצוות נתינת התרומה על ידי נתינתה לה.

ברם, הזרוע הלחיים והקיבה, אינן קדושות, כאמור, והכל רשאים לאכול. מעתה, כאשר נבקש להגדיר את מצוות נתינתן לכהנים, בלתי אפשרי לקבוע כי המצווה מתקיימת כאשר נותנים את המתנות למי אשר ראוי לאכול, שהרי הכל ראויים לאכול, גם ישראלים. לפיכך, יש לתור אחר הגדרה שונה, המבדילה בין הכהנים לאחיהם הישראלים והיא, כי יש לתת את המתנות לבן שבט הכהונה בלבד! ברור, איפוא, כי שוב לא ניתן לתת זרוע לחיים וקיבה לאשת כהן, שכן, היא אינה בת שבט הכהונה...

הסברה יפה, הרעיון מבריק, אך לבסוף מסיק הגר"ח קנייבסקי זצ"ל כי הוא אינו נכון! שכן, מעשר ראשון הניתן ללוי, אינו דומה לתרומה אלא לזרוע לחיים וקיבה, אין עליו כל קדושה והכל רשאים לאכול. ובכל זאת, מדברי הגמרא (יבמות פו/א) והראשונים (שם) מוכח, שהנותן מעשר ראשון לאשת לוי - קיים את מצוות הנתינה... (עיין שם ב"ערוך השולחן", סעיף ל"ג, שסובר כי הנותן מעשר ראשון לאשת לוי לא יצא ידי חובה, אך האחרונים חולקים ע"ד, כפי שהוכיח ב"דרך אמונה" שם).

דף קלד/ב ואם אין שם כהן

מתנות כהונה בימינו

סוגיות הגמרא הבאות עוסקות בדיני מתנות הכהונה.

על עשרים וארבע מתנות כהונה נצטווה ישראל, מהן הניתנות בבית המקדש בלבד, ויש מהן הניתנות בירושלים בלבד, ויש הניתנות בכל מקום.

בין מתנות הכהונה, נמנות הזרוע והלחיים והקיבה. כאשר יהודי שוחט בהמת חולין, עליו להעניק לבני שבט הכהונה את הזרוע - הרגל הקדמית הימנית, את הלחיים התחתונות ואת הקיבה של הבהמה, שנאמר (דברים יח/ג), "וזה יהיה משפט הכהנים מאת העם מאת זבחי הזבח אם שור אם שה ונתן לכהן הזרע והלחיים והקיבה". מתנות כהונה אלו אינן קדושות כתרומה, ואי הפרשתן אינה מונעת את אכילת שאר חלקי הבהמה.

הנקודה שיש לתת עליה את הדעת היא, לאן התנדפה מצווה זו בימינו, מדוע אין מפרישים זרוע לחיים וקיבה מכל בהמה הנשחטת, כפי דרישת התורה, ומעניקים אותן לבני שבט הכהונה.

נתחיל מבראשית.

מתנות כהונה בחוץ לארץ: גמרתנו דנה, אם מצוות הזרוע והלחיים נוהגת בארץ בלבד או בכל מקום שהוא (עיין תוס' קלו/ב ד"ה כ"א, רש"י שבת י/ב ד"ה "הוה נקיט" ועוד). ה"שולחן ערוך" (יו"ד סימן ס"א) פוסק: "מתנות נוהגות בכל מקום, בין בארץ בין בחוצה לארץ... ויש מי שאומר שאינן נוהגות בחוצה לארץ, וכן נהגו".

באומרו "וכן נהגו", ה"שולחן ערוך" אינו מתכוון לכך שהלכה נפסקה כדעת הסוברים שאין מצווה זו נוהגת בחוץ לארץ, שכן, מדברי הרמב"ם וראשונים רבים נוספים עולה, כי מצוות מתנות כהונה נוהגת בחוץ לארץ, אלא שה"שולחן ערוך" מציין, כי העולם נהגו כדעת המקילים, שהמצווה אינה נוהגת בחוץ לארץ. אמנם, גדולי עולם, כהגאון מוילנא זצ"ל וה"חתם סופר" זצ"ל, נהגו לקיים את מצוות מתנות כהונה, אף על פי שהתגוררו בחוץ לארץ (עיין שם ב"פתי תשובה" ובביאור הגר"א ובמעשה רב לגר"א סימן ק"ג).

משנמקד את מבטנו בארץ ישראל, הדברים אינם פשוטים כלל ועיקר. הכל מודים כי בארץ ישראל מצוות מתנות כהונה נוהגת, וגדולי הדורות שעסקו בנושא זה, הביעו את אי שביעות רצונם, כל אחד בסגנונו הוא, מהעלמותה הכמעט מוחלטת של מצווה מדאורייתא זו [על כל פנים, מדרבנן, לשיטות שהחייבו בארץ ישראל בלבד, אם בזמן הזה תרומות ומעשרות אינם נוהגים מן התורה, עיין "מנחת חינוך" מצווה תק"ו, וב"חזון איש" שביעית סוף סימן ב'].

האם הכהנים שבימינו כהנים: הטענה היחידה אשר ניתן להתבסס עליה כדי להקל היא, אי הבהירות הקיימת לגבי ייחוסם של הכהנים. כידוע, מחמת רוב הגלויות והצרות שעברו על ראשינו, אין וודאות לייחוסם של הכהנים, ולדעת היעב"ץ (שאלת יעב"ץ סימן קנ"ה), בימינו, אין רוב הכהנים בני אהרן. מעתה, בעל הבהמה רוצה לקיים את המצווה אך הוא עומד חסר אונים מפני שאינו יודע למי לתת את מתנות הכהונה, מיהו כהן.

ברם, רוב הפוסקים חולקים וסוברים, כי הדברים אינם נכונים כל עיקר - הטענה, כי ההלכה מתייחסת אל הכהנים בני ימינו כספק כהנים, אינה נכונה. כל כהן שקיימת חזקה לגבי כהונתו,

מגילה או הוריות. אל תתיאש, הפציר בי ונפנה לדרכו.
נעניתי לו.

כיום אנו אווזים ב"ה לקראת סיום מסכת חולין, ואין מאושר ממני. הקב"ה עזר לנו.

ב. ש

★ ★ ★

במסכת חולין עסקנו רבות בשחיטת בהמות ועופות, באופן בדיקתם ובהקפדה ובזהירות שיש לנקוט בשעת השחיטה ועל השוחט.

מכתב מעניין ביותר, כתב לנו הרב י. ב. מירושלים בנוגע לנושא זה.

כבוד מערכת מאורות הדף היומי.

ישר כח וכו'

לפני שנים, למדתי הלכות שחיטה.

המשחטה שבה למדתי את השחיטה המעשית ביקשה לשחוט תרגולי הודו, והם הזמינו את רבה של בני ברק, הגאון רבי יעקב לנדא זצ"ל, להעניק הכשר למפעלם.

הוא סייר במפעל, שאל שאלות נוקבות, ובהגיע רגע השחיטה בעל המפעל ביקש ממנו שיתרחק ממקום השחיטה, כי תרגול הודו משתולל ודם רב ניתן מבית השחיטה שלו.

אך הגר"י לנדא זצ"ל סירב בתוקף. באתי מרחוק כדי לעמוד מקרוב, אמר. הוא קיבל חלוק לבן, התקרב אל העוף, וסביבו התאספו עובדי המפעל, שחזו במסירותו המופלאה.

★ ★ ★

ולסיים, אנקדוטה מרגשת שחזיתי במו עיני.

לפני זמן מה התקיים אירוע שריתק אליו המוני אנשים, אשר נשא את עיניהם בשקיקה לעברו של כדור שהתרוצץ מהכא להתם ומהתם להכא. תוך כדי מאמצים עילאיים של קבוצת גברתנים שניסו להשתלט עליו.

באותו יום מגיד השיעור, המעורה בחייהם של משתתפי שיעורו, סיים את השיעור ופנה בחמימות לעברו של אחד ממשתתפי השיעור, לחץ את ידו ואמר: יפה שבאת היום, באמת יפה, אני מעריך את זה. הלה הגיב בנחישות, כבוד הרב, דווקא באתי, בכוונה, אמר ולא יסף.

בברכת גדולי ישראל

גומרים ש"ס ב-5 דקות ליום, זוכים בשפע גדול

"... ובודאי בלימוד המשניות כלול כל התורה כולה"
מרן שר התורה מרן ראש הישיבה הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל הגר"א אלשיך שליט"א

להתנסות חיים התקשר עכשיו: 3764 *

עיניו של מגיד השיעור התלחלו בדמעות של קדושה. אי אפשר לשער איזה חותם מופלא של יהדות הטביע אב זה בבני משפחתו, כאשר הוא הוכיח להם, במעשים, לא במילים ולא בדיבורים, כי הדבר החביב עליו ביותר, הוא "הדף היומי".

נישא תפילה לבורא עולם, שיזכנו להמשיך ללמוד את תורתו, בשמחה ובנחת, ונזכה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאנו וצאצאי עמך בית ישראל ללמוד ולהגות בתורה הקדושה.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק.
פסק: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

פנינים

דף קל/א הזרוע והלחיים והקבה

שכר השחיטה הברכה והבדיקה

יהודי השוחט בהמת חולין, נותן לכהן את הזרוע, את הלחיים ואת הקיבה.

האבן עזרא (דברים יח/א) מסביר על 'דרך דרש', כי דווקא מתנות אלו נבחרו, שכן, הכהן השוחט את הקרבנות בזרועו, ראוי לקבלת הזרוע, הלחיים הן כשכר לברכת הכהנים, והקיבה, כשכר הבדיקה **מהו** שכר הבדיקה? מבאר רבי אהרן ליון גאב"ד ריש"א, כי אין הכוונה לבדיקה מטריפית, שהרי למדנו (יא/א) כי לא היו צריכים לבדוק את הקרבנות מחשש טריפה, אך הריב"ש (סי' קס"ג) מצדד, כי בדיקת הריאה נעשתה בהם.

דף קל/א הזרוע והלחיים והקבה

כלי האכילה - לכהן

נראה לי לבאר, כותב הגר"ז סורוצקין זצ"ל, כי הפרשת תרומות ומעשרות באה לברך את היבול שבשדה, ומתנות הזרוע והלחיים והקיבה באות להשפיע שפע ברכה בעת האכילה. שהנה, בעת האכילה, האוכל זקוק ל'קיבה' המעכלת את האוכל, ל'לחיים', היינו: פה ושיניים, כדי ללעוס את המאכל, ול'זרוע' כדי להביאו לפיו...

דף קל/א הזרוע והלחיים והקבה

מתנות כהונה לרב

כאשר המלבי"ם התמנה לרב, הוא נשא את דברו לפני קהל עדתו ואמר:

אינני מבקש מכם אלא שלש מתנות כמתנות הכהונה, הזרוע הלחיים והקבה. הזרוע - שתדקדקו בהנחת תפילין, הלחיים - הזהירו מגילוח בתער, והקבה - הקפידו שלא לאכול מאכלות אסורות...

דף קל/א ובקוצרם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך

אין להתייחס

דרש רבי חיים בן עטר:

גם אם חטא אדם ונתחייב כרת ועתידיים חייב להתקצר - ובקוצרם את קציר ארצכם - לא תכלה פאת שדך לקצור - לא תכלה נפשך עד השורש האחרון ותאמר מה יש לי להפסיד כבר? לעולם יש מקום לשוב בתשובה... ("אור החיים" ויקרא ט/ט).

נחשב ככהן וודאי מן התורה, אלא שבמקרים מסויימים, חכמים הורו להתייחס אליהם כספק כהנים **לחומרא**, לחומרא בלבד, אך מעמדו של הכהן נותר על כנו, ללא ערעור (עיין שו"ת "חתם סופר" יו"ד סימן רצ"א, "חזון איש" שביעית סימן ה' ס"ק י"ב).

ברכת פדיון הבן בשם ומלכות, הכיצד? הנה, כותבים הפוסקים, כיצד הכהנים מברכים את ברכת הכהנים בשם ובמלכות, אם הם ספק כהנים. ויותר מזאת, נניח כי כל כהן בטוח בכהונתו והוא מברך, אך כיצד ישראל הפודה את בנו מברך את ברכת הפדיון בשם ובמלכות, הרי יתכן שה'כהן' העומד בפניו אינו אלא ישראל. מוכח, איפוא, כי כהן המוחזק ככהן, הרי הוא כהן לכל דיני התורה, וכמובן שיש להעניק לו את מתנות הכהונה.

פדיון הבן ומתנות כהונה בטקס אחד: הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל ("כרתי ופלתי" סימן ס"א ס"ק ו') מספר, כי "הרב החסיד המפורסם לרבים מוהר"ר בנימין וואלף פרענקיל ז"ל", ביקש להדגיש זאת ברבים, והוא שחט בהמה בעת שערך לבנו פדיון הבן, ונתן ממנה מתנות כהונה לכהן שפדה את בנו, שהרי "למה אחשוש שאינו כהן אמיתי והרי אני פודה אצלו את בני"... וזאת, יש לזכור, הוא עשה למרות שהוא שהה בחוץ לארץ (ראה עוד, "יד אפרים" יו"ד סימן ס"א סעיף כ"א).

[אפשרות נוספת מועלת על ידי ה"חזון איש" זצ"ל (שביעית סימן ב' ס"ק ו'), להסביר מדוע נהגו שלא לתת מתנות כהונה, כפי שצייד שם, סימן ה' ס"ק י"ב, לגבי מעשר ראשון, שאין לתיתו ללוי אלא כל אחד ירשום בפנקסו את ערך המעשר שהצטבר בידו, שהוא חייב ללוויים. זאת, כדי שלא יוצר מצב שאנשים שבוודאי אינם לוויים יכריזו על עצמם כלוויים, כדי לקבל את המעשר. יתכן שכך גם ביקשו לנהוג לגבי מתנות כהונה. אך הוא מצייץ, כי בפוסקים נכתב, שיש לנהוג כיום במתנות כהונה. כפי הנראה צריך לומר, שתקנת חכמים זו התייחסה למעשר ראשון בלבד].

תקנות רבני ירושלים: מידי תקופה, התעוררו יושבי הארץ להתחזק במצווה זו, ובספר "ארץ ישראל" (מצוות התלויות בארץ, מצוות מתנות כהונה סעיף י') מספר, כי לפני כמאה ושלשים שנה, הנהיגו על פי הוראת רבני ירושלים עיה"ק, המהרי"ל דיסקין זצ"ל והגר"ש סלאנט זצ"ל, רישום מדוייק של שחיתות הבהמות והכבשים בבית המטבחים, והעניקו את תמורת מתנות הכהונה לכהנים.

העולה מן הדברים, כי מצווה זו נוהגת בארץ ישראל, ויהודי השוחט את בהמתו בארץ ישראל, חייב במתנות כהונה. אמנם, הרוכש חלקי בשר מן הבהמה, רשאי לאוכלם, גם אם בעל הבהמה לא קיים את המצווה.

דף קל/א ראשית הגז

מצוות ראשית הגז - גדריה, וההבדלים בינה לבין הפרשת חלה

בפרק ראשית הגז קיימת הזדמנות פז להתוודע למצווה זו אשר הפכה לנדירה ביותר, בשל מספר סיבות שנקוב בהן בהמשך, אך תחילה נעסוק בדיני המצווה ובהגדרתה.

ראשית הגז, כמות קבועה, או משתנה: יהודי, איש או אשה, שאינו כהן, אשר ברשותו חמישה כבשים ויותר, בעת גזיזת צמרם עליו להפריש צמר לכהן, זאת, אם כמות הצמר של כל כבש אינה פחותה ממשקל שנים עשר סלעים, שהם כמאתים וארבעים גרם (ספר "גז צאנך" עמ' ל"א). בנוגע לשיעור ההפרשה נחלקו הדעות. יש אומרים, כי שיעור ההפרשה קבוע ואינו תלוי במספר הכבשים הנגזזים, ולעולם יש להפריש צמר במשקל חמשה סלעים, שהם כמאה גרם לאחר ליבון הצמר, הן מגז של חמשה כבשים והן מגז של מאה כבשים. ויש אומרים, כי יש להפריש אחד חלקי שישים מכמות הצמר שנגזזה (עיין "דרך אמונה" הל' ביכורים פ"י ס"ק ח' וס"ק קי"ג). הגאון מוילנא זצ"ל אף סבר, כי יש לברך על מצווה זו ("פאת השולחן" סימן ג' ס"ק ל"ט), אך להלכה אין מברכים (ראה "דרך אמונה" שם ס"ק א' ובציין הלכה ס"ק ה').

זאת למודעי, כי בשונה מן התרומה המופרשת מפירות, ומן החלה המופרשת מן העיסה, הרי שהצמר המופרש אינו קדוש. זאת ועוד, קיום מצוות ראשית הגז אינו תנאי לשימוש ביתרת הצמר, אלא מצווה היא ותו לא. לעומת זאת, פירות שלא הופרשו מהם תרומה, ועיסה שלא הופרשה ממנה חלה, אסורים באכילה.

נתונים אלו יסייעו בידינו להבין את ההבדל הבולט בין גדרי ההתחייבות של מצוות ראשית הגז לאלו של מצוות הפרשת חלה.

הן במצוות ראשית הגז והן במצוות חלה, יש צורך בשיעור מסויים כדי להתחייב במצווה. והנה, בגמרתנו נחלקו הדעות, מה דינם של שני שותפים לגבי מצוות ראשית הגז, ולהלכה נפסק, כי כל עוד אין עומד לרשות כל אחד מהם השיעור המחייב בראשית הגז, הם פטורים מן המצווה (רמב"ם הל' ביכורים פ"י ה"ד). לעומת זאת, שני בני אדם השותפים בעיסה, חייבים בהפרשת חלה, אף על פי שהבצק שבחלקו של כל אחד מהם אינו בשיעור המחייב הפרשת חלה.

הפרשת חלה מתייחסת אל העיסה, וראשית הגז מתייחסת אל הבעלים: ההבדל ביניהם נעוץ בחילוק המהותי בו נוכחנו, המבדיל בין מצוות תרומה למצוות ראשית הגז. מצוות ראשית הגז מתייחסת לאדם, לבעל הצמר, ולא לצמר בעצמו. הא ראייה, שהצמר אינו קדוש, ואי הפרשתו אינה

דף קלב/ב התם בדתורא

שה לכהן שור לכהנים

בגמרתנו מתבאר, שמתנות הכהונה של שור שנשחט, מחולקות לכהנים רבים משום גודלן, לעומת אלו שבבהמה דקה.

דבר זה נרמז בפסוק (דברים יח): וזה יהיה משפט הכהנים [- לשון רבים -] אם שור, אם שה ונתן לכהן [- לשון יחיד -]... ("מין יוסף").

לעילוי נשמת

מרת **צפורה וינברגר** ע"ה

ב"ר אבא ומרת לאה ז"ל

נלב"ע כ"ד באלול תשפ"ג

תנצב"ה

לעילוי נשמת

מרת **פנינה בהרב** ע"ה

ב"ר שלמה אריה ז"ל נלב"ע כ"ט אלול תשע"ה

תנצב"ה

הונצחה ע"י בני המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

מרת **חביבה רפפורט** ע"ה ב"ר יצחק ז"לנלב"ע כ"ג באלול תשס"א **תנצב"ה**

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **יעקב דב איזלר** ז"ל

ב"ר נחום אורי ז"ל

נלב"ע ביום ט' אלול תש"נ

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **ישראל טמבור** ז"ל

ב"ר נחום אריה ז"ל

נלב"ע ביום ח' אלול תשס"א

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

נר ה'
נשמת
אדם

מתחילים. מהתחלה.

ותן חלקנו. דרך חדשה ללימוד שלך

לא בכל יום אפשר לצאת למסע חדש, מההתחלה. בימים אלו סיימו אלפי לומדי "ותן חלקנו" מחזור לימוד יומי של 12 שנים! ו...החל את סבב לימוד הש"ס, יחד עם קטעי גמרא, הלכה והגות חדשים. זוהי ההזדמנות שלך לקבוע 'עיתים לתורה' לומדים כמה דקות וחוכים בסיפוק רוחני עצום!

חודש ראשון התנסות חינם

קבע עיתים ללימוד > עכשיו > 3029*

